

เรื่อง พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

ศาลภาษีอากรกลางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (บริษัท วัลย์ - วิโรจน์เพื่อสังคม (๒๕๕๓) จำกัด) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า โจทก์ได้ติดตั้งป้ายโฆษณาหน้าต่างซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์และเครื่องหมายการค้าของโจทก์ โดยยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีและได้ชำระภาษีป้ายแล้ว แต่โจทก์เห็นว่า การประเมินภาษีไม่ถูกต้อง และไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์จึงยื่นฟ้องกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นจำเลย ต่อศาลภาษีอากรกลาง เพื่อให้เพิกถอนการประเมินภาษีและคืนเงินภาษีแก่โจทก์ ระหว่างการพิจารณาของศาลภาษีอากรกลาง โจทก์เห็นว่า พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๗ เฉพาะในส่วนที่กำหนดให้ป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปีและให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละสามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่ววดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปีนั้น เป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ เนื่องจากโจทก์ติดตั้งป้ายเพียง ๒๐ วัน การคิดภาษีป้ายเป็นรายงวดจึงทำให้โจทก์เสียภาษีเกินกว่าวันที่ติดตั้งป้าย โจทก์จึงขอให้ศาลภาษีอากรกลางส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ว่า พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ หรือไม่

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่งหรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องมีประเด็นโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ ซึ่งศาลภาษีอากรกลางจะนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีจึงต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๓) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจัดเก็บรายได้สำหรับใช้ในการบริหารท้องถิ่นเพื่อหารายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้จัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมตามลักษณะของภาษีแต่ละชนิด โดยมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้เจ้าของป้าย

มีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปีและให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละสามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่ววดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี...” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ผู้ประกอบการค้าหรือเจ้าของป้ายต้องเสียภาษีเป็นรายปี แต่มีข้อยกเว้นให้ในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปีโดยให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ประกอบการค้าหรือเจ้าของป้ายที่เริ่มติดตั้งป้ายในปีแรกที่ไม่ต้องรับภาระเสียภาษีทั้งปี การที่ผู้ประกอบการค้าหรือเจ้าของป้ายต้องเสียภาษีป้ายในระหว่างงวด อาจเป็นการเสียภาษีเกินกว่าวันที่ติดตั้งป้ายจริง แต่เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำเงินที่เสียภาษีไปพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนในท้องถิ่น การจัดเก็บภาษีป้ายตามบทบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นไปตามหลักความสะดวกในการจัดเก็บ มีความแน่นอนและเป็นธรรม มิได้ทำให้ทรัพย์สินของบุคคลเสียหายจากการใช้สอย หรือทำให้สิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ รับรองไว้ นั้นไม่ได้รับความคุ้มครองแต่อย่างใด ซึ่งแม้บทบัญญัติดังกล่าวจะเป็นมาตรการที่รัฐกำหนดให้เจ้าของป้ายต้องปฏิบัติตาม อันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินอยู่บ้าง แต่ก็เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ อีกทั้งประชาชนก็ได้รับประโยชน์ตอบแทนในรูปของบริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำให้ และเจ้าของป้ายยังได้รับประโยชน์จากการโฆษณาป้ายแสดงการค้าของตน รวมทั้งยังมีมาตรการที่ช่วยแบ่งเบาภาระในการชำระภาษีที่มีจำนวนตั้งแต่สามพันบาทขึ้นไปโดยขอผ่อนชำระเป็นสามงวดได้อีกด้วย

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑

ย่อโดย นางจินตนา ราชนิยม
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๖
ช่วยราชการและปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๖ว
สำนักคดี ๑ กลุ่มงานคดี ๑

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๖๑ ก วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗